

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>	Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5 do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

PROGRAM CERTYFIKACJI WYROBÓW
PCW – 003

Interoperacyjność transeuropejskiego systemu kolei

Ocena zgodności WE składników interoperacyjności

Opracował(a):

.....
(podpis)

Sprawdził:

.....
(podpis)

Zatwierdził:

.....
(podpis)

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne
2. Definicje
3. Moduły oceny zgodności składników interoperacyjności
4. Wyroby podlegające ocenie zgodności WE/moduły oceny zgodności
5. Dokumenty związane z procesem oceny zgodności składników interoperacyjności
  - 5.1. Dokumenty normatywne
  - 5.2. Dokumenty odniesienia
6. Etapy procesu certyfikacji
7. Proces certyfikacji
  - 7.1. Zapytania, oferty
  - 7.2. Wnioski, zamówienia, umowy
  - 7.3. Przegląd wniosku / rejestracja wniosku
  - 7.4. Przekazanie / udostępnienie próbki wyrobu do oceny
  - 7.5. Przegląd dokumentacji / akceptacja wyników z badań
  - 7.6. Ocena wyrobu
  - 7.7. Przerwanie procesu certyfikacji
  - 7.8. Wydanie dokumentacji certyfikacyjnej / zakończenie procesu certyfikacji
  - 7.9. Nadzór nad wydanym dokumentem certyfikacyjnym
8. Przeniesienie praw własności dokumentu certyfikacyjnego
9. Skargi lub odwołania
10. Deklaracja zachowania poufności informacji
11. Opłata za przeprowadzony proces certyfikacji (bez względu na wynik)
12. Warunki ubezpieczenia

OCW - Jednostka ds. Certyfikacji		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

1. INFORMACJE OGÓLNE

Ocenę zgodności WE składników interoperacyjności prowadzą akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji Jednostki Certyfikujące spełniające wymagania normy PN-EN 17065 będące jednocześnie Jednostkami notyfikowanymi przez Komisję Europejską w zakresie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/57/WE w sprawie interoperacyjności systemu kolei we Wspólnocie.

Niniejszy Program Certyfikacji Wyrobów został opracowany w celu zapoznania się potencjalnych Klientów OCW IPS „TABOR” z zagadnieniami oceny zgodności WE składników interoperacyjności i ma na celu :

- prezentacje dokumentów normatywnych związanych z oceną zgodności WE składników interoperacyjności podsystemu TABOR oraz STEROWANIE (urządzenia pokładowe),
- zaprezentowanie etapów oceny zgodności WE składników interoperacyjności,
- zaprezentowanie pozostałych zapisów dotyczących oceny zgodności WE.

2. DEFINICJE

Składniki interoperacyjności – to podstawowe składniki, grupy składników, podzespoły lub zespoły, które są włączone lub które mają być włączone do podsystemu, od którego pośrednio lub bezpośrednio zależy interoperacyjność kolei. Składnikiem interoperacyjności jest również oprogramowanie,

Interoperacyjność kolei – zdolność transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości i transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnej do bezpiecznego i niezakłóconego ruchu pociągów na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej, polegająca na spełnieniu zasadniczych wymagań dotyczących interoperacyjności kolei, czyli wymagań określonych w dyrektywach w sprawie interoperacyjności kolei, dotyczących składników interoperacyjności, wyróżnionych pod względem strukturalnym lub funkcjonalnym podsystemów i ich powiązań, które powinny być spełnione dla zapewnienia interoperacyjności kolei,

Techniczne Specyfikacje Interoperacyjności – (TSI) specyfikacje obejmujące podsystemy lub ich części w celu spełnienia zasadniczych wymagań dotyczących interoperacyjności systemu kolei,

Ocena Zgodności WE – procedura, w której jednostka notyfikowana sprawdza, czy zostały spełnione wymagania określone w stosownej TSI odnoszące się do składnika interoperacyjności,

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

Certyfikat WE zgodności lub przydatności do stosowania składnika interoperacyjności – dokument wydany przez jednostkę notyfikowaną potwierdzający, że składnik interoperacyjności jest zgodny z zasadniczymi wymaganiami dotyczącymi interoperacyjności systemu kolei lub potwierdzający, że składnik interoperacyjności jest przydatny do stosowania,

Dokument odniesienia – kryterium oceny, którym mogą być: normy europejskie, normy krajowe, normy zakładowe, specyfikacje techniczne, przepisy prawne dotyczące wyrobów będących przedmiotem certyfikacji.

3. MODUŁY OCENY ZGODNOŚCI SKŁADNIKÓW INTEROPERACYJNOŚCI

OCW IPS „TABOR” jako Jednostka akredytowana / notyfikowana prowadzi ocenę zgodności WE składników interoperacyjności w zakresie modułów:

- B, CB - Badanie typu WE:

Badanie typu WE to ta część procedury oceny zgodności, według której jednostka notyfikowana bada rozwiązanie techniczne składnika interoperacyjności oraz weryfikuje i poświadcza, że rozwiązanie to spełnia wymagania technicznej specyfikacji interoperacyjności (TSI) mające do niego zastosowanie.

- F, CF - Zgodność z typem w oparciu o weryfikację produktu:

Zgodność z typem w oparciu o weryfikację produktu to ta część procedury oceny zgodności, według której producent:

- o podejmuje wszelkie niezbędne środki, aby proces produkcji i jego monitorowanie zapewniały zgodność składników interoperacyjności z zatwierdzonym typem opisanym w certyfikacie badania typu WE oraz z wymaganiami TSI mającymi do nich zastosowanie,
- o podejmuje wszelkie środki niezbędne, aby proces produkcji i jego monitorowanie zapewniały jednolitość każdej wytworzonej partii, oraz przedstawia swoje składniki interoperacyjności do weryfikacji w postaci jednolitych partii,
- o sporządza pisemną deklarację zgodności WE dla składnika interoperacyjności i przechowuje ją do dyspozycji organów krajowych przez okres wskazany w stosownej TSI, a w przypadku gdy w TSI nie wskazano tego okresu – przez okres 10 lat od daty wyprodukowania ostatniego składnika interoperacyjności.

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

- V, CV - Walidacja typu na podstawie badania eksploatacyjnego (przydatność do stosowania):

Walidacja typu na podstawie badania eksploatacyjnego to ta część procedury oceny, w której jednostka notyfikowana stwierdza i poświadcza, że egzemplarz próbny, reprezentatywny dla przewidywanej produkcji, spełnia mające do niego zastosowanie wymagania w zakresie przydatności do stosowania, określone w technicznej specyfikacji interoperacyjności (TSI).

4. WYROBY PODLEGAJĄCE OCENIE ZGODNOŚCI WE/MODUŁY OCENY ZGODNOŚCI

Podsystem	Składnik interoperacyjności	Moduł oceny zgodności
Sterowanie – urządzenia pokładowe	pokładowy ERTMS/ETCS	(B, F, CB, CF)
	urządzenia odometryczne	(B, F, CB, CF)
	interfejs zewnętrznego STM	(B, F, CB, CF)
	radiotelefon kabinowy GSM-R	(B, F, CB, CF)
	radio GSM-R na potrzeby transmisji danych ETCS	(B, F, CB, CF)
	karta SIM GSM-R	(B, F, CB, CF)
Tabor	kabiny toalet standardowe i uniwersalne	(B, CB)
	urządzenia do przekazywania informacji (dźwiękowych i wizualnych) pasażerom	(B, CB)
	urządzenia alarmowe dla pasażerów	(B, CB)
	urządzenia wspomagające wsiadanie	(B, F, CB, CF)
	przyciski	(B, CB)
	stanowiska przewijania dzieci	(B, CB)
	oznakowanie wizualne i dotykowe	(B, CB)
	wyświetlacze wewnętrzne i zewnętrzne	(CB)
	urządzenia do wzywania pomocy	(CB)
	wyświetlacze	(CB)
	pojazdy peronowe i podnośniki peronowe	(CB)
	interfejs urządzenia sterującego drzwiami	(CB)
	moduły toalet	(CB)

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018
	automatyczne centralne zderzaki – sprzęgi		(B, F, V)
	elementy zderzaków i ciągieł		(B, F)
	sprzęg holowniczy do holowania i ratownictwa		(B, F)
	szyba przednia kabiny maszynisty		(B, F)
	koła		(B, F, V)
	światła czołowe		(B)
	światła obrysowe		(B)
	światła tylne		(B)
	sygnały dźwiękowe		(B)
	pantografy		(B, F)
	nakładki stykowe		(B, F)
	złącza dla systemu opróżniania toalet		(B)
	wózki dla opróżniania toalet		(B)
	złącza do uzupełniania wody		(B)
	sprzęgi holownicze do celów ratunkowych		(CB, CF)
	Koła		(CB, CF, CV)
	zabezpieczenie przeciwpoślizgowe kół (WSP)		(CB, CF, CV)
	światła sygnałowe		(CB)
	światła oznakowania		(CB)
	światła końca pociągu		(CB)
	sygnały dźwiękowe		(CB)
	pantograf		(CB, CF)
	nakładki stykowe pantografu		(CB, CF)
	wyłącznik główny		(CB, CF)
	przyłączenie systemu opróżniania toalet		(CB)
	przyłącze wlotowe do napełniania zbiorników wody		(CB)
	samoczynny centralny zderzak-sprzęg		(CB, CF)
	ręczny sprzęg końcowy		(CB, CF)
	fotel maszynisty		(CB, CF)

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018
	układ biegowy		(CB, CF)
	zestaw kołowy		(CB, CF)
	koło		(CB, CF)
	oś		(CB, CF)

5. DOKUMENTY ZWIĄZANE Z PROCESEM OCENY ZGODNOŚCI SKŁADNIKÓW INTEROPERACYJNOŚCI

5.1. DOKUMENTY NORMATYWNE

- Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. 2002 Nr 166 poz. 1360 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2016r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. 2016 poz. 542 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 marca 2003r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2015r. poz. 1297, z późn. zm.),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/57/WE z dnia 17 czerwca 2008r. w sprawie interoperacyjności systemu kolei we Wspólnocie
- PN-EN ISO/IEC 17065:2013-03 Ocena zgodności. Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi
- PN-EN ISO/IEC 17067:2014-01 Ocena zgodności – Podstawy certyfikacji wyrobów oraz wytyczne dotyczące programów certyfikacji wyrobów
- PN-EN ISO/IEC 17000:2006 Ocena zgodności – Terminologia i zasady ogólne
- PN-EN ISO/IEC 17020:2012 Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek kontrolujących
- PN-EN ISO/IEC 17021 – Wymagania dla jednostek prowadzących audyty i certyfikację systemów zarządzania;
- PN-EN ISO/IEC 17025 Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących
- ISO/IEC TR 17026:2015 Conformity assessment — Example of a certification scheme for tangible products
- PN-EN ISO 9001:2015 – Systemy zarządzania jakością – Wymagania
- PN-EN ISO 19011:2012 – Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania
- DA-06 Polityka dotycząca zapewnienia spójności pomiarowej (aktualizacja na podstawie dokumentów umieszczonych na stronie PCA: <https://www.pca.gov.pl/>)

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

- EA-2/17 Wytyczne EA dotyczące wymagań horyzontalnych w akredytacji jednostek oceniających zgodność do celów notyfikacji
- 2010/713/UE: Decyzja Komisji z dnia 9 listopada 2010r. w sprawie modułów procedur oceny zgodności, przydatności do stosowania i weryfikacji WE stosowanych w technicznych specyfikacjach interoperacyjności przyjętych na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/57/WE (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 7582) Tekst mający znaczenie dla EOG
- DAN-02 (Akredytacja do celów notyfikacji w odniesieniu do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/57/WE w sprawie interoperacyjności systemu kolei we wspólnocie) (aktualizacja na podstawie dokumentów umieszczonych na stronie PCA: <https://www.pca.gov.pl/>);
- DA-11 Akredytacja jednostek oceniających zgodność do celów notyfikacji (aktualizacja na podstawie dokumentów umieszczonych na stronie PCA: <https://www.pca.gov.pl/>).

5.2. DOKUMENTY ODNIESIENIA

- **Decyzja Komisji 2011/291/UE** z dnia 26 kwietnia 2011r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Tabor – lokomotywy i tabor pasażerski” w transeuropejskim systemie kolei konwencjonalnych
- **Decyzja Komisji 2008/232/WE** z dnia 21 lutego 2008r. dotycząca specyfikacji technicznej interoperacyjności podsystemu „Tabor” – transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości
- **Rozporządzenie Komisji (UE) NR 321/2013** z dnia 13 marca 2013r. dotyczące technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Tabor – wagony towarowe” systemu kolei w Unii Europejskiej i uchylające decyzję 2006/861/WE
- **Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1236/2013** z dnia 2 grudnia 2013r. dotyczące technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Tabor – wagony towarowe” systemu kolei w Unii Europejskiej i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 321/2013
- **Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/924** zmieniające rozporządzenie (UE) nr 321/2013 dotyczące technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Tabor – wagony towarowe” systemu kolei w Unii Europejskiej
- **Decyzja Komisji 2008/163/WE** z dnia 20 grudnia 2007r. dotycząca technicznej specyfikacji interoperacyjności w zakresie aspektu „Bezpieczeństwo w tunelach

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

kolejowych” transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych i transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości

- **Decyzja Komisji 2008/164/WE** z dnia 21 grudnia 2007r. dotycząca technicznej specyfikacji interoperacyjności w zakresie aspektu „Osoby o ograniczonej możliwości poruszania się” transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych i transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości
- **Decyzja Komisji 2011/229/UE** z dnia 4 kwietnia 2011r. dotycząca technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Tabor kolejowy – hałas” transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych
- **Decyzja Komisji 2012/88/UE** z dnia 25 stycznia 2012r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności w zakresie podsystemów „Sterowanie” transeuropejskiego systemu kolei
- **Decyzja Komisji 2012/696/UE** z dnia 6 listopada 2012r. zmieniająca decyzję 2012/88/UE w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności w zakresie podsystemów „Sterowanie” transeuropejskiego systemu kolei
- **Decyzja Komisji 2012/464/UE** z dnia 23 lipca 2012r. zmieniająca decyzje 2006/861/WE, 2008/163/WE, 2008/164/WE, 2008/217/WE, 2008/231/WE, 2008/232/WE, 2008/284/WE, 2011/229/UE, 2011/274/UE, 2011/275/UE, 2011/291/UE i 2011/314/UE dotyczące technicznych specyfikacji interoperacyjności (Omnibus 3)
- **Decyzja Komisji (UE) 2015/14** z dnia 5 stycznia 2015r. zmieniająca decyzję 2012/88/UE w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności w zakresie podsystemów „Sterowanie” transeuropejskiego systemu kolei
- **Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1300/2014** z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie technicznych specyfikacji interoperacyjności odnoszących się do dostępności systemu kolei Unii dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się
- **Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1302/2014** z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności odnoszącej się do podsystemu „Tabor — lokomotywy i tabor pasażerski” systemu kolei w Unii Europejskiej
- **Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1303/2014** z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności w zakresie aspektu „Bezpieczeństwo w tunelach kolejowych” systemu kolei w Unii Europejskiej
- **Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1304/2014** z dnia 26 listopada 2014r. w sprawie technicznych specyfikacji interoperacyjności podsystemu „Tabor kolejowy — hałas”, zmieniające decyzję 2008/232/WE i uchylające decyzję 2011/229/UE

OCW - Jednostka ds. Certyfikacji		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

- **Rozporządzenie Komisji (UE) NR 2016/919** z dnia 27 maja 2016 r. w sprawie technicznej specyfikacji interoperacyjności w zakresie podsystemów „Sterowanie” systemu kolei w Unii Europejskiej
- Dokumenty RFU, QC,
- Wykaz „Norm zharmonizowanych” do Dyrektywy 2008/57/WE IPS „TABOR” 06.2016r.

6. ETAPY PROCESU CERTYFIKACJI

Lp.	Etapy procesu certyfikacji
1.	Zapytania, oferty
2.	Wnioski / Zamówienia / Umowy
3.	Przegląd wniosku / Rejestracja wniosku
4.	Przekazanie / Udostępnienie próbki wyrobu do oceny**
5.	Przegląd dokumentacji / Akceptacja wyników z badań
6.	Ocena składnika interoperacyjności
7.	Przerwanie procesu oceny zgodności WE
8.	Wydanie dokumentacji certyfikacyjnej / Zakończenie procesu certyfikacji
9.	Nadzór nad wydanym dokumentem certyfikacyjnym

* formularze dostępne w OCW IPS „TABOR” oraz na stronie internetowej www.tabor.com.pl

** o ile ma zastosowanie

7. PROCES CERTYFIKACJI

Każdorazowo proces certyfikacji wyrobu prowadzony jest przez wyznaczoną przez Kierownika OCW IPS „TABOR” osobę kompetentną w zakresie oceny wyrobu. Klient, zainteresowany procesem oceny zgodności WE składnika interoperacyjności, posiada możliwość zapoznania się z dokumentami związanymi z procesami prowadzonymi w OCW IPS „TABOR” (tj. Programami Certyfikacji Wyrobów) oraz uzyskania wyjaśnień w zakresie wymagań (na życzenie) w odniesieniu do wyspecyfikowanych norm lub innych stosowanych dokumentów normatywnych w zakresie określonego programu certyfikacji, a także pobrania niezbędnych dokumentów i formularzy ze strony internetowej IPS „TABOR” (www.tabor.com.pl).

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

7.1. ZAPYTANIA, OFERTY

Przed przystąpieniem do procesu certyfikacji Klient jest zobowiązany do złożenia w OCW IPS „TABOR” zapytania ofertowego. Zapytanie ofertowe może być podane ustnie lub telefonicznie przez Klienta. Po zapoznaniu się zakresem prac, OCW IPS „TABOR” przesyła ofertę.

Klient uzgadnia z pracownikiem OCW IPS „TABOR” zakres wymaganej dokumentacji technicznej wyrobu, sposób przekazania lub udostępnienia próbki wyrobu (o ile ma zastosowanie). Klient może otrzymać od pracownika OCW IPS „TABOR” wykaz podwykonawców zewnętrznych współpracujących z OCW IPS „TABOR”.

7.2. WNIOSKI, ZAMÓWIENIA, UMOWY

Podstawą rozpoczęcia procesu oceny zgodności WE składnika interoperacyjności w OCW IPS „TABOR” jest złożenie Wniosku na przeprowadzenie procesu oceny zgodności WE składnika interoperacyjności oraz zamówienia (lub pisma deklarującego chęć zawarcia umowy lub zlecającego pracę. Wraz z Wnioskiem należy przesłać do OCW IPS „TABOR” deklarację o nie złożeniu tego samego wniosku w innej jednostce notyfikowanej. Wniosek może dotyczyć jednego typu wyrobu. Każdorazowo, z Klientem sporządzana jest Umowa. Dokumentem wejściowym (początkowym) opracowania projektu umowy jest zamówienie otrzymane od Klienta bądź jego pismo deklarujące chęć zawarcia umowy lub zlecające prace.

7.3. PRZEGLĄD WNIOSKU / REJESTRACJA WNIOSKU

Wniosek wraz z dołączoną dokumentacją podlega wstępnemu sprawdzeniu przez prowadzącego proces w terminie 7 dni od daty jego złożenia. W przypadku pozytywnej oceny Wniosku oraz kompletności złożonej dokumentacji Wniosek zostaje zarejestrowany z datą złożenia. W przypadku negatywnej oceny poprawności wypełnienia wniosku lub niekompletności dołączonych dokumentów, Klient w terminie 14 dni, od otrzymania wykazu niezgodności jest zobowiązany dokonać ich korekty lub uzupełnień. Po uzupełnieniu brakujących dokumentów Wniosek zostaje zarejestrowany z datą jego wpływu. Dostarczenia do OCW IPS „TABOR” wniosku, zamówienia (lub pisma deklarującego chęć zawarcia umowy lub zlecającego pracę), dokumentacji dokonuje Klient na własny koszt oraz na własne ryzyko.

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

7.4. PRZEKAZANIE / UDOSTĘPNIENIE PRÓBKI WYROBU DO OCENY

Prowadzący proces certyfikacji uzgadnia z Klientem przekazanie (udostępnienie próbki wyrobu) o ile ma to zastosowanie. Próbka(i) musi być:

- reprezentatywna dla grupy wyrobów zgłoszonych do oceny,
- wykonana przy użyciu komponentów i podzespołów identycznych z używanymi w produkcji,
- wykonana przy użyciu narzędzi produkcyjnych i montowane przy użyciu metod ustalonych dla wyrobów, które mają być poddane ocenie.

W przypadku prowadzenia badań przez Laboratorium Badań IPS „TABOR” (zasób wewnętrzny OCW IPS „TABOR”) sposób postępowania z próbkami/obiektami badań określa bezpośrednio Laboratorium Badań IPS „TABOR”.

7.5. PRZEGLĄD DOKUMENTACJI / AKCEPTACJA WYNIKÓW Z BADAŃ

Klient dostarcza do OCW IPS „TABOR”, wraz z Wnioskiem, pełną dokumentację techniczną wyrobu zgłoszonego do procesu oceny zgodności WE. Dokumentacja techniczna musi umożliwiać ocenę składnika interoperacyjności pod względem jego zgodności z odnośnymi wymaganiami TSI. Dokumentacja techniczna określa odnośne wymagania i obejmuje, w stopniu odpowiednim dla takiej oceny, projekt, produkcję, utrzymanie i zasady funkcjonowania składnika interoperacyjności. Dokumentacja techniczna zawiera, w stosownych przypadkach, przynajmniej następujące elementy:

- opis ogólny składnika interoperacyjności,
- projekt koncepcyjny i rysunki produkcyjne oraz schematy elementów, podzespołów, obwodów itd.,
- opisy i wyjaśnienia niezbędne do zrozumienia wspomnianych rysunków i schematów oraz zasad funkcjonowania (w tym warunków użytkowania) i zasad utrzymania składnika interoperacyjności
- warunki integracji składnika interoperacyjności w jego środowisku systemowym (podzespół, zespół, podsystem) oraz niezbędne warunki dotyczące interfejsów
- wykaz zastosowanych w całości lub częściowo norm zharmonizowanych lub innych właściwych specyfikacji technicznych, do których odniesienia opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, oraz opisy rozwiązań przyjętych w celu spełnienia wymagań TSI, jeżeli takie normy zharmonizowane nie zostały zastosowane. W przypadku częściowego zastosowania norm zharmonizowanych

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

w dokumentacji technicznej określa się, które części zostały zastosowane,

- wyniki wykonanych obliczeń projektowych, przeprowadzonych badań itd.,
- sprawozdania z testów.

Prowadzący proces sprawdza pod względem formalnym zgodność ocenianego składnika z dostarczonymi dokumentami. Prowadzący proces może w całości przyjąć otrzymaną od Klienta dokumentację badawczą lub tylko częściowo i podzlecić badania uzupełniające próbki / próbek składnika. Na podzlecenie badań Klient musi wyrazić pisemną zgodę.

Kierownik OCW IPS „TABOR” zawiadamia Klienta i podzleca badania właściwemu laboratorium lub Klient wykonuje badania we własnym zakresie i dostarcza do OCW IPS „TABOR” raporty / sprawozdania z badań. Termin zakończenia procesu ulega w takim przypadku przesunięciu o okres badań dodatkowych. Odmowa zgody na dodatkowe badania może spowodować odmowę dalszego prowadzenia procesu.

Działając w rozumieniu zapisów dokumentu DAN – 02 Jednostka ds. Certyfikacji OCW IPS „TABOR” posiada kompetencje techniczne do realizacji badań wyrobów zgłoszonych do oceny w procesie oceny zgodności WE. Kompetencje te potwierdzone są ścisłą współpracą z akredytowanym Laboratorium Badawczym Pojazdów Szynowych IPS „TABOR”.

Klient może otrzymać od pracownika OCW IPS „TABOR” wykaz podwykonawców zewnętrznych współpracujących z OCW IPS „TABOR”.

W przypadku posiadania przez Klienta dokumentu certyfikacyjnego wydanego na „wyrób” zgłoszony do procesu, Klient zobowiązany jest do dostarczenia Raportu/ów z oceny wyrobu certyfikowanego wydanego przez inną jednostkę certyfikacyjną niż OCW IPS „TABOR”. Prowadzący proces dokonuje przeglądu dostarczonych raportów i dokumentów certyfikacyjnych i uwzględnia je w dokumentach odniesienia w Raporcie z oceny wyrobu.

OCW IPS „TABOR” kierując się spójnością zasad oraz wymagań kryterialnych obowiązujących w Unii Europejskiej wykorzystywanych do oceny szeroko rozumianej gamy

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

wyrobów kolejowych akceptuje wyniki badań Laboratoriów Badawczych kierując się następującymi zasadami:

- W przypadku gdy wyniki pochodzą z laboratorium badawczego posiadającego akredytację na zgodność z normą PN-EN 17025, przyjmuje się, że kryteria kompetencji, niezależności i jakości wyników badań są spełnione. W takim przypadku OCW IPS „TABOR” sprawdza, czy akredytacja obejmuje przeprowadzane badania oraz czy akredytacja jest aktualna. Przypadek ten ma również zastosowanie do badań przeprowadzonych w przeszłości (przed złożeniem Wniosku przez Wnioskodawcę), pod warunkiem, że zakres przeprowadzonego badania obejmuje wymagania niezbędne do przeprowadzenia procesu oraz czy w trakcie wykonywania badań dane Laboratorium Badawcze posiadało akredytację.

- W przypadku korzystania dla potrzeb oceny z wyników z badań laboratoriów nie objętych akredytacją (nie dotyczy wyników pochodzących z Laboratorium Badań Pojazdów Szynowych), przedstawiciel OCW IPS „TABOR” dokonuje „Oceny miarodajności wyników badań” (auditów metod badawczych).

- W przypadku gdy dla potrzeb danego procesu nie są osiągalne niezależne usługi badawcze, badania można przeprowadzić na aparaturze badawczej Klienta. W takim przypadku badania należy wykonać przy udziale przedstawiciela Laboratorium Badań Pojazdów Szynowych IPS „TABOR” oraz Ośrodka Certyfikacji Wyrobów IPS „TABOR” zapewniającym zaufanie do wyników z przeprowadzonych badań. Sposób postępowania w takim przypadku jeż tożsamy jak w przypadku korzystania dla potrzeb certyfikacji z badań laboratoriów nie objętych akredytacją.

7.6. OCENA WYROBU

OCW IPS „TABOR” dokonuje oceny zgodności WE składnika interoperacyjności w odniesieniu do wymagań objętych zakresem akredytacji i innych wymagań określonych w niniejszym programie certyfikacji wyrobu. W odniesieniu do składnika interoperacyjności OCW IPS „TABOR”:

- bada dokumentację techniczną i dowody potwierdzające w celu oceny adekwatności rozwiązania technicznego składnika interoperacyjności względem wymagań stosownej TSI.

W odniesieniu do egzemplarzy próbnych OCW IPS „TABOR”:

- weryfikuje, czy dane egzemplarze próbne zostały wyprodukowane zgodnie

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

z wymaganiami TSI i dokumentacją techniczną, a także identyfikuje elementy, które zaprojektowano zgodnie z odnośnymi przepisami stosownych norm zharmonizowanych lub specyfikacji technicznych, jak również elementy, które zaprojektowano bez zastosowania,

- stosownych przepisów tych norm,
- przeprowadza odpowiednie badania i testy lub zleca ich wykonanie w celu sprawdzenia, czy wymagania TSI zostały zastosowane prawidłowo,
- przeprowadza odpowiednie badania i testy lub zleca ich wykonanie w celu sprawdzenia, w przypadku gdy producent zdecydował się na zastosowanie rozwiązań określonych w odnośnych normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych, czy zostały one zastosowane prawidłowo,
- przeprowadza odpowiednie badania i testy lub zleca ich wykonanie w celu sprawdzenia, w przypadku gdy rozwiązania określone w odnośnych normach zharmonizowanych lub specyfikacjach technicznych nie zostały zastosowane, czy rozwiązania przyjęte przez producenta spełniają odpowiednie wymagania TSI,
- uzgadnia z producentem miejsce, w którym przeprowadzone zostaną badania i testy (o ile ma zastosowanie).

OCW IPS „TABOR” ponosi odpowiedzialność za wykorzystywanie wyników oceny związanej z certyfikacją zakończoną przed złożeniem Wniosku.

W przypadku stwierdzenia niezgodności, Kierownik OCW IPS „TABOR” informuje Klienta o dodatkowych działaniach związanych z oceną o ile Klient wyraża zgodę na kontynuowanie procesu oceny zgodności. Jeżeli wymagane jest wykonanie działań korygujących, to Klient może przedstawić dowody, że wprowadzono niezbędne zmiany wynikające z dokumentu z oceny. Jeżeli wymagane jest częściowe powtórzenie oceny, postępowanie należy przeprowadzić ponownie .

Każdorazowo Prowadzący proces zamieszcza Wnioski z przeprowadzonej oceny w „Raport z oceny zgodności WE składnika interoperacyjności”.

7.7. PRZERWANIE PROCESU CERTYFIKACJI

Prowadzony proces oceny może zostać przerwany, gdy Klient:

- nie dokona korekt lub uzupełnień we Wniosku,
- nie przeprowadzi analizy przyczyn niezgodności oraz nie prześle planu działań

OCW - Jednostka ds. Certyfikacji		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

korekcyjnych i korygujących celem ich przeglądu i weryfikacji w OCW IPS „TABOR”,

- zawnioskuje o przerwanie procesu oceny zgodności WE składnika interoperacyjności.

7.8. WYDANIE DOKUMENTACJI CERTYFIKACYJNEJ / ZAKOŃCZENIE PROCESU CERTYFIKACJI

Ostateczną decyzję o przyznaniu lub odmowie wydania dokumentacji certyfikacyjnej, podejmuje Kierownik OCW IPS „TABOR” na podstawie „Raportu z oceny zgodności WE składnika interoperacyjności” opracowanego przez prowadzącego proces certyfikacji wyrobu.

W przypadku wydania pozytywnej decyzji, OCW IPS „TABOR” sporządza formalny dokument certyfikacyjny (dokument Certyfikacyjny podpisuje Dyrektor IPS „TABOR” bądź osoba przez niego upoważniona) w ilości egzemplarzy uzgodnionych w Umowie. Aktualne wzory wydawanych dokumentów certyfikacyjnych dostępne są w Sekretariacie OCW IPS „TABOR”. Wzory opracowywane są według aktualnych dokumentów opracowywanych przez *NB Rail* (grupę przedstawicieli Jednostek Notyfikowanych). OCW IPS „TABOR” dokonuje oceny zgodności WE na zgodność z wybranym przez Klienta dokumentem kryterialnym, wydając następujące dokumenty certyfikacyjne:

- w odniesieniu do modułu **B, CB** - Certyfikat Badania Typu WE,
- w odniesieniu do modułu **F, CF** - Certyfikat Zgodności WE,
- w odniesieniu do modułu **V, CV** - Certyfikat przydatności do stosowania WE.

Ważność dokumentu certyfikacyjnego ustalana jest każdorazowo na etapie sporządzania oferty zgodnie z obowiązującymi wymaganiami. Dokumentacja certyfikacyjna w zakresie modułów procedur oceny zgodności wydawana jest z możliwością przedłużenia na kolejne lata po spełnieniu warunków Umowy na przeprowadzenie procesu oceny.

W zależności od ustaleń z Klientem, Kierownik OCW IPS „TABOR” zawiadamia Klienta pisemnie o zakończeniu pracy przekazując:

- pismo przewodnie wraz z dokumentacją (tj. raport z oceny, dokument certyfikacyjny),
- i/lub Protokół zdawczo-odbiorczy.

Pismo przewodnie wraz z dokumentacją lub protokół zdawczo-odbiorczy wysłany do Klienta stanowi podstawę do wystawienia przez Dział Ekonomiczny FE faktury za zrealizowaną pracę.

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

Klient otrzymuje od OCW IPS „TABOR” dokumenty kończące wykonaną pracę wraz z „Kartą oceny” – Badanie satysfakcji Klienta w celu pozyskania przez OCW IPS „TABOR” informacji o poziomie zadowolenia Klienta, co do świadczonych usług.

7.9. NADZÓR NAD WYDANYM DOKUMENTEM CERTYFIKACYJNYM

Ważność wydanego dokumentu certyfikacyjnego zależy od modułu oceny zgodności, według którego prowadzony był proces oceny zgodności składnika interoperacyjności oraz zastosowanej technicznej specyfikacji interoperacyjności. W okresie ważności dokumentu certyfikacyjnego Klient zobowiązany jest do:

- zagwarantowania, że składnik interoperacyjności będzie spełniał wymagania wg których przeprowadzono ocenę zgodności WE,
- przekazywania do OCW IPS „TABOR” informacji o otrzymywanych reklamacjach na składnik oraz podejmowania i dokumentowania działań w związku z reklamacjami i usterkami wykrytymi w składnikach, które mają wpływ na ich zgodność z dokumentem certyfikacyjnym,
- prowadzeniu badań kontrolnych.

OCW IPS „TABOR” w ramach nadzoru weryfikuje wdrożone przez Klienta zmiany i podejmuje stosowne działania. Charakter podejmowanych działań zależy od wdrażanych zmian i może obejmować:

- zakończenie, przerwanie procesu,
- utrzymanie procesu/dokumentów certyfikacyjnych,
- zawieszenie procesu/dokumentów certyfikacyjnych,
- ponowną ocenę, przegląd, decyzję, wydanie zmienionych, formalnych dokumentów certyfikacyjnych, rozszerzających lub ograniczających zakres certyfikacji.

Mając na uwadze powyższe:

- ✓ **Zakończenie/przerwanie procesu certyfikacji** zachodzi w sytuacji wykrycia niezgodności kluczowej na którymkolwiek etapie oceny, która nie uzyskała akceptacji OCW IPS „TABOR” co do podjętych przez Klienta, a dotyczących jej, adekwatnych działań korygujących.
- ✓ **Zawieszenie procesu certyfikacji** do czasu wdrożenia działań naprawczych przez Klienta: Zawieszenie całości lub części udzielonej certyfikacji może być następstwem:

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

- nieusunięcia w uzgodnionym terminie niezgodności, stwierdzonych podczas oceny, wskazujących, że wyrób nie spełnia kryteriów certyfikacyjnych; dużej niezgodności stwierdzonej podczas oceny w procesach nadzoru, wskazującej na poważne naruszenie przez Klienta wymagań certyfikacyjnych; zawieszenie to następuje w trybie natychmiastowym po otrzymaniu informacji przez OCW IPS „TABOR” o stwierdzonej niezgodności,
- Klient nie przeprowadzi badań kontrolnych w trakcie trwania nadzoru,
- nadużycia uprawnień wynikających z posiadania certyfikatu,
- niewywiązywania się ze zobowiązań wynikających z umowy zawartej z IPS „TABOR” w szczególności: nie spełniania zobowiązań finansowych wobec IPS „TABOR”,
- odmawiania poddania się ocenie w ustalonym terminie,
- zgłoszenia przez Wnioskodawcę czasowej rezygnacji z całości lub części zakresu certyfikacji. Decyzja o zawieszeniu certyfikacji przekazywana jest na piśmie z podaniem jej uzasadnienia. Informacja o zawieszeniu określa też okres zawieszenia i warunki wznowienia certyfikatu.

Okres zawieszenia nie może być dłuższy niż 6 miesięcy. W okresie zawieszenia Wnioskodawca nie może stosować certyfikatu ani się na niego powoływać. Po upływie 6 miesięcy zawieszenia, może nastąpić ograniczenie zakresu udzielonej certyfikacji lub cofnięcie w całości lub części. Informację o zawieszeniu certyfikatu OCW IPS „TABOR” umieszcza w wykazie certyfikatów zawieszonych dostępnym w Sekretariacie OCW IPS „TABOR”.

✓ **Ograniczenie zakresu certyfikacji w celu usunięcia tych odmian wyrobu, których dotyczą niezgodności:** Ograniczenie zakresu certyfikacji ma miejsce w sytuacji wymagającej wyłączenia z zakresu udzielonej certyfikacji części obszaru certyfikacji, lub wyłączenia certyfikacji, na zgodność z którąś z norm odniesienia. Proces ograniczenia zakresu certyfikacji odbywa się:

- na skutek niespełnienia w ustalonym terminie warunków postawionych przy zawieszeniu certyfikacji w części zakresu udzielonej certyfikacji,
- w przypadku poważnego naruszenia przez Wnioskodawcę, wymagań certyfikacyjnych, lub normy oraz w przypadku świadomego naruszenia praw lub nadużycia zaufania klienta certyfikowanego wyrobu.

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

W procesie ograniczania zakresu certyfikacji OCW IPS „TABOR” przeprowadza przegląd dokumentacji w celu dokonania oceny, czy przyczyna ograniczenia zakresu certyfikacji nie wpłynie negatywnie na świadczenie usług i/lub dostarczanie wyrobów w odniesieniu do pozostałej części zakresu. Ograniczenie zakresu certyfikacji jest równoznaczne z cofnięciem certyfikacji w określonej części zakresu. Ograniczenie zakresu certyfikacji wymaga wprowadzenia zmian w ustalonych opłatach zgodnie z zasadami opisanymi w umowie na przeprowadzenie procesu certyfikacji.

✓ **Wznowienie procesu certyfikacji:** Proces wznowienia certyfikacji po zawieszeniu jest prowadzony na wniosek Wnioskodawcy złożony:

- nie później niż 4 miesiące przed końcem ważności certyfikatu,
- najpóźniej 2 miesiące przed upływem terminu zawieszenia, jeśli jest decyzja o wznowieniu certyfikacji,
- wymaga przeprowadzenia oceny w siedzibie Wnioskodawcy najpóźniej miesiąc przed upływem terminu zawieszenia,
- w pozostałych przypadkach ocena w procesie wznowienia certyfikacji po zawieszeniu może być prowadzona w formie: oceny na miejscu, obserwacji lub przeglądu dokumentacji.

Celem oceny jest sprawdzenie czy Wnioskodawca wyrobu certyfikowanego trwale i skutecznie usunął problemy, które były powodem zawieszenia certyfikacji i spełnia warunki wznowienia certyfikacji podane w decyzji o zawieszeniu. Osobą odpowiedzialną za informowanie klienta o działaniach potrzebnych do zakończenia zawieszenia i przywrócenia certyfikacji jest Kierownik OCW IPS „TABOR”.

✓ **Cofnięcie wydanego certyfikatu:** Cofnięcie całości lub części udzielonej certyfikacji może nastąpić w przypadku:

- niedotrzymania przez Wnioskodawcę warunków umowy zawartej z IPS „TABOR”;
- poważnego naruszenia przez Wnioskodawcę kryteriów stawianych przy certyfikacji,
- świadomego naruszenia praw lub nadużycia zaufania Klienta certyfikowanego składnika,
- niespełnienia w ustalonym terminie warunków postawionych przy zawieszeniu certyfikatu,
- stwierdzenia trwałego zaprzestania produkcji wyrobu objętego zakresem certyfikacji, zgłoszenia przez Wnioskodawcę rezygnacji z dokumentu certyfikacyjnego,

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

- wypowiedzenia lub rozwiązania umowy przez jedną ze stron.

Decyzja o cofnięciu certyfikacji przekazywana jest na piśmie z podaniem jej uzasadnienia. Cofnięcie dokumentu certyfikacyjnego jest trwałym wygaśnięciem prawa do używania certyfikatu. W sytuacji, gdy certyfikat zostanie cofnięty, Klient ma obowiązek niezwłocznie zwrócić dokument certyfikacyjny (w ilości egzemplarzy wynikającej z Umowy) do OCW IPS „TABOR”, wycofać i zniszczyć posiadane kopie oraz zaprzestać używania certyfikatu w jakichkolwiek celach. Przy ponownym ubieganiu się o certyfikat (po jego cofnięciu) przeprowadzany jest ponownie proces certyfikacji. Informację o cofnięciu certyfikatu OCW IPS „TABOR” umieszcza w wykazie certyfikatów wycofanych dostępnym w Sekretariacie OCW IPS „TABOR”.

W przypadku wydania nowej wersji dokumentu certyfikacyjnego, poprzednie wersje Klienta zwraca do OCW IPS „TABOR”.

W przypadku zmian nie mających bezpośredniego wpływu na certyfikowany składnik takich jak np. odnowienie certyfikatu jakości, OCW IPS „TABOR” ma możliwość wyłączenia w/w działań.

W przypadku wprowadzającego w błąd użycia przez Klienta znaku PCA, OCW IPS „TABOR” podejmuje działania zapobiegające jego niewłaściwemu użyciu, tak jak ma to miejsce w przypadku niewłaściwego posługiwania się dokumentacją certyfikacyjną.

8. PRZENIESIENIE PRAW WŁASNOŚCI DOKUMENTU CERTYFIKACYJNEGO

W przypadku przekazania praw własności do wyrobów na które został wydany dokument certyfikacyjny istnieje możliwość przeniesienia praw do dokumentu certyfikacyjnego na nowy podmiot gospodarczy po przedstawieniu udokumentowanego wniosku oraz potwierdzeniu spełnienia wymagań. Do wniosku o przeniesienie praw własności Wnioskodawca dołącza następujące dokumenty: potwierdzenie przekazania praw własności, potwierdzenie zmiany w odpowiedniej ewidencji, oświadczenie o wstąpieniu w prawa i obowiązki poprzedniego posiadacza dokumentu certyfikacyjnego. Wnioskujący o przeniesienie praw własności dokumentu certyfikacyjnego zostaje poddany ocenie systemu jakości i warunków techniczno-organizacyjnych na takich samych zasadach jak poprzedni Wnioskodawca.

<i>OCW - Jednostka ds. Certyfikacji</i>		Typ	instrukcja
Zał. Nr - 5	do: PCT – 01	Aktualizacja	10.09.2018

9. SKARGI LUB ODWOŁANIA

Klient ma prawo do składania skarg co do przebiegu procesu oceny zgodności WE składnika interoperacyjności oraz odwołań od decyzji certyfikacyjnej, a także wyników i wniosków zawartych w „Raportu z oceny zgodności WE składnika interoperacyjności”. Działania związane z postępowaniem ze skargami i odwołaniami prowadzone są zgodnie z wymaganiami procedury (dostępnej w Sekretariacie OCW IPS „TABOR”), która obejmuje m.in.: tryb zgłaszania, sposób rozpatrywania, realizację działań korygujących. Dokumentowanie trybu i sposobu postępowania ze skargami i odwołaniami odbywa się przy wykorzystaniu standardowych formularzy oraz dokumentów niesformalizowanych.

10. DEKLARACJA ZACHOWANIA POUFNOŚCI INFORMACJI

IPS „TABOR” deklaruje zachowanie poufności przez swoich pracowników w odniesieniu do informacji uzyskanych w prowadzonych procesach oraz nadzorze. Dla udostępnienia tzw. stronie trzeciej jakichkolwiek informacji odnośnie przedmiotu procesu lub danych z przebiegu procesu, wymagana jest pisemna zgoda Klienta, z wyjątkiem przypadków nakazanych prawem (nakaz sądowy, postępowanie prokuratorskie, wyjaśniające itp.). OCW IPS „TABOR” zobowiązana jest poinformować Klienta o przekazaniu uprawnionym organom państwowym informacji na temat przedmiotu procesu lub danych z przebiegu procesu.

11. OPŁATA ZA PRZEPROWADZONY PROCES CERTYFIKACJI (BEZ WZGLĘDU NA WYNIK)

Opłatę za etap oceny zgodności WE składnika interoperacyjności Klient wnosi bez względu na wynik oceny na podstawie otrzymanej faktury. Cennik opłat za prowadzenie procesów dostępny jest na stronie www.tabor.com.pl w zakładce Certyfikacja.

12. WARUNKI UBEZPIECZENIA

Instytut Pojazdów Szynowych „TABOR” posiada ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej dla działalności OCW IPS „TABOR” oraz zapewnia przeznaczanie odpowiednich zasobów finansowych (w osobie Dyrektora IPS „TABOR”) dla prowadzenia tejże działalności.

KONIEC